

ভুল অর্থনীতির বাবেই বিশ্বৰ ১৫% সম্পদ মুষ্টিমেয় লোকৰ হাতত কুক্ষিগত হৈছে

প্রতিদিন বিশেষ সেৱা, বঙ্গিয়া, ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী : ‘প্ৰচলিত ধ্যান-ধাৰণাৰ বিপৰীতে সকলো কথা ওলোটাকৈ চিন্তা কৰিব নোৱাৰিলে পৃথিৰীখন অৰ্থাৎ জীৱকুলক বচাই ৰখা সম্ভৱ নহ’বগৈ। একমাত্ৰ নতুন চিন্তা আৰু কল্পনা শক্তিৱৰেহে আমাক আমাৰ আকাঙ্ক্ষিত পৃথিৰীখন পোৱাত সহায় কৰিব। বাংলাদেশত আমি যেতিয়া গ্ৰামীণ বেংক আবস্তু কৰিছিলো, তেতিয়া বেছিভাগ বেংকাৰ, আঁচনি পৰিকল্পনাকাৰীসকলে এয়া অসম্ভৱ আৰু অবাস্তুৰ বুলি বিদ্রূপ কৰিছিল। কিন্তু ৫০ বছৰ আগতেই আমি গ্ৰহণ কৰা ভুল পথটোৱেই এতিয়া শুন্দৰ বুলি

প্রতিপন্ন হৈছে। এতিয়া বাংলাদেশৰ ৮৫ হেজাৰ গাঁৰত গ্ৰামীণ বেংকৰ শাখা আছে আৰু দোপতদোপে উন্নতি কৰি বাংলাদেশৰ অৰ্থনৈতিক দৃশ্যপত্রেই সলনি কৰি দিছে।’— এই মন্তব্য ২০০৬ চনৰ শাস্তিৰ নোবেল ব'টা বিজয়ী তথা বাংলাদেশৰ বিশিষ্ট অৰ্থনীতিবিদ, সমাজ সংস্কাৰক মহামুদ ইউনুছৰ। আজি বঙ্গিয়া মহাবিদ্যালয়ৰ হীৰক জয়ন্তী বৰ্ষৰ লগত সংগতি ৰাখি মহাবিদ্যালয়খনৰ খেলপথাৰত আয়োজন কৰা উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত ভাষণ দি তেওঁ এইদৰে কয়। আমাৰ অগ্ৰজ চিন্তাবিদ, আঁচনি প্ৰস্তুতকৰ্ত্তাসকলে পৃথিৰীখনক

■ ১২ পৃষ্ঠাত

বঙ্গিয়া মহাবিদ্যালয়ত বাংলাদেশৰ অৰ্থনীতিবিদ মহামুদ ইউনুছ

ভুল অর্থনীতির বাবেই বিশ্বের ৯৫% সম্পদ

ভুলপথে পরিচালনা করা বুলি উঞ্জেখ করি তেওঁ কয় যে আমাৰ সন্মুখত যিথন পৃথিবী দেখিছো, সেইখন আমাৰ আকাৎক্ষিত পৃথিবী নহয়। আমি আমাৰ ধৰণে পৃথিবী গঢ়িব লাগিব। তাৰ বাবে আমাৰ হাতত অধিক সময় নাই। আমাৰ হাতত থকা কিন্ধিৰ সময়ৰ সম্ভৱহাৰ কৰি সঠিক পথৰ সঞ্চান কৰিব পাৰিবই লাগিব। সেই পথৰ সঞ্চান দিব পাৰিব আজিৰ নতুন প্ৰজন্মৰ প্ৰতিনিধিসকলে। কাৰণ তেওঁলোকৰ হাততে আছে প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা, সীমাহীন উদ্ভাৱনী শক্তি, মনোবল আৰু দক্ষতা। বঙায়া মহাবিদ্যালয়ৰ ইংৰাজী বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপক ড° লীনা বৰদলৈয়ো আঁত ধৰা মনোজ্ঞ অনুষ্ঠানটোত নিজৰ চিন্তাগধুৰ আৰু প্ৰভাৱশালী ভাষণেৰে চাৰি সহস্ৰাধিক শ্ৰোতাক প্ৰায় ডেব ঘণ্টা সময় ধৰি মন্ত্ৰমুক্ত কৰি বখা মহন্মদ ইউনুছে তেওঁৰ শিক্ষক জীৱনৰ বিষয়ে উঞ্জেখ কৰি বাংলাদেশৰ চিন্তাগং আৰু আমেৰিকাৰ মিডল টেলেছী বিশ্ববিদ্যালয়ত অধ্যাপনা কৰা সময়ছোৱা তেওঁৰ বাবে অত্যন্ত হতাশজনক আছিল বুলি উঞ্জেখ কৰে। তেওঁ কয় যে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভিতৰৰ জ্ঞান, চিন্তা-চৰ্চাখনিক বাহিৰলৈ অৰ্থাৎ জনগণৰ ওচৰলৈ লৈ যোৰাব চেষ্টা কৰা হৈছিল যদিও সেয়া বাতুলামি বুলি উকৰাই দিয়া হ'ল। ওৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়ক হেমন্ত কুমাৰ নাথ, মহন্মদ ইউনুছৰ ভাতৃ তথা বাংলাদেশৰ অধ্যাপক মহন্মদ ইবাহিম, বঙায়াৰ মহকুমাধিপতি দ্বীপন বৰ্মন, বঙায়া মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° ব্ৰজেন্দ্ৰ শইকীয়াও উপস্থিত থকা উক্ত অনুষ্ঠানত ইউনুছে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰম্পৰাগত আৰু জনসম্পর্কহীন শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত অসম্ভৃতি প্ৰকাশ কৰি কয় যে সমগ্ৰ বিশ্বজুৰি যি ক্ষতিকাৰক কাম হৈ আছে, সেয়া কোনো চৰকাৰ বা আঞ্চলিক বা দৈশ্ব্যৰে কৰা নাই। সেয়া আমিৱেই বিশ্ববিদ্যালয়ত বহি বহিয়েই কৰিছো। যাৰ কুফল আজি ভুগিবলগীয়া হৈছে। ভুল বেংক নীতি, অৰ্থনীতিৰ বাবেই আজি সমগ্ৰ বিশ্বজুৰি ৯৫% সম্পদ কেইজনমান মুষ্টিমেয় মানুহৰ হাতত কুক্ষিগত হৈছে। এই অৰ্থনৈতিক বৈয়ম্য ধৰণস কৰিবলৈ হ'লৈ আমীণ বেংকৰ দৰে অভিনৰ চিন্তা কৰা দৰকাৰ। বঙায়া মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি তথা প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ ভবেজননাথ ডেকাই অনুষ্ঠানত আদৰণী ভাষণ পাঠ কৰে। আজিৰ অনুষ্ঠানত বঙায়া মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিজ্ঞাচ, বাগৰকৰ্মা নৃত্য আদিও পৰিবেশন কৰে।